

betekent niet dat ik geen ouder meer ben.” Toch wordt dit gesprek, hoewel eenvoudig en effectief, nog te weinig gevoerd. Werkgevers bieden volgens ouders onvoldoende ruimte om dit gesprek te voeren en dit versterkt de ongelijke verdeling van zorgtaken en zorgt voor extra druk op gezinnen, met name op moeders.

Structurele tekortkomingen in het systeem

Ondertussen voelen ouders zich niet gesteund door het systeem dat zorg voor hen zou moeten dragen. De Staat laat al jaren zien dat het huidige stelsel van kinderopvang, wonen, financiële ondersteuning, onderwijs en zorg onvoldoende aansluit bij de realiteit van het gezinsleven. Het toeslagenstelsel, bedoeld om gezinnen te ondersteunen, wordt door zijn complexiteit en onvoorspelbaarheid juist een bron van angst en onzekerheid en stimuleert bovendien niet om meer te gaan werken. Het nieuwe financieringsstelsel biedt zich hiervoor aan als de oplossing. De huidige verlofregelingen zijn te kort en slechts voor 70% vergoed. De loonkloof draagt verder bij aan de scheve verdeling van werk- en zorgtaken tussen partners. Bij de financiële afwegingen na de geboorte van een kind wordt de beslissing vaak bij de moeder neergelegd, simpelweg omdat zij doorgaans minder verdient. Financiële vergoedingen om gezinnen te ondersteunen zijn ingewikkeld, bureaucratisch en vraaggestuurd terwijl er tegelijkertijd sprake is van onderuitputting van financiële tegemoetkomingen. Bovendien is er veel schaamte en angst om een regeling aan te vragen. Het zijn slechts voorbeelden van hoe de druk bij met name jonge moeders wordt verhoogd doordat het stelsel niet aansluit bij de leefwereld van gezinnen.

Het probleem is echter niet alleen de afwezigheid van afzonderlijke voorzieningen, maar met name het gebrek aan samenhang tussen de verschillende domeinen. Ouders ervaren dagelijks hoe de fragmentatie van het systeem waarbij werk, zorg, wonen en opvoeding niet op elkaar zijn afgestemd leidt tot een stress.

Gevolgen en oplossingen

De gevolgen van deze structurele tekortkomingen zijn verstrekkend. Economisch gezien leiden ze tot hogere verzuimkosten, lagere productiviteit en een afname van de arbeidsparticipatie, met name onder jonge moeders. Demografisch is er reden tot zorg: het lage geboortecijfer in Nederland wijst op een gebrek aan vertrouwen in de toekomst en de mogelijkheden die het land biedt aan gezinnen. Maar de grootste impact is op het gezin zelf, op de kinderen, op moeders, vaders en hun relatie.

Gelukkig zijn er ook oplossingen. Internationale voorbeelden, zoals die in Zweden, Denemarken en Finland, tonen aan dat een gezinsvriendelijk beleid³ niet alleen haalbaar is, maar ook economisch en maatschappelijk rendabel. De investeringen in gezinsbeleid betalen zich terug in de vorm van lagere zorgkosten, hogere productiviteit en een sterkere sociale cohesie. Dit vraagt om ouders en gezinnen in hun bredere context te bekijken en een integraal beleid van voorzieningen voor gezinnen op te stellen. De kosten van niet-handelen zijn te hoog, zowel voor individuele gezinnen als voor werkgevers, de overheid en de samenleving als geheel. Het is tijd om hier verandering in aan te brengen met integraal beleid dat ouders daadwerkelijk ondersteunt.

Met vriendelijke groet,

Marjet Winsemius
Directeur Stichting Voor Werkende Ouders/ Stem van Ouders

---

³ <https://open.overheid.nl/documenten/c3bd486b-6157-43a7-828c-8942758c40b4/file>